

පාලි නීති ග්‍රන්ථ සාහිත්‍යය පිළිබඳ ව අධ්‍යයනයක්

ඇරුකල්පකපාල මහින්ද හිමි

ඒයැකැවදකැන්දදගජප

නීතිය යනු මානව වර්ගයාගේ ආදිත ම අවස්ථාවේ සිට නූතනය දක්වා ම නොසිඳී පවතින ආචාර විද්‍යාත්මක සංකල්ප පද්ධතියකි. මිනිසාගේ උපතේ සිට මරණය දක්වා ම සෑම සංසිද්ධියකට ම නීතිය සම්බන්ධ වී ඇත. නීතිය බෞද්ධයන් විසින් හඳුන්වනු ලබන්නේ පැනවීම (පඤ්ඤානිති) යනුවෙනි. මෙහිදී පැනවීමට අයත් වන්නේ විනය යි. විනය යනු පනවන ලද්දක් වන අතර නීතිය යනු සම්පාදනය කරන ලද්දකි. පුද්ගලයාගේත් සමාජයේත් යහපත් පිණිස නීති සම්පාදනය කිරීම රජුගේ වගකීම වන අතර එකී රාජ නීතියට අනුගතව සිටීමට බුදුරදුන් හික්ෂුන්ට අනුදක්නා ලදී. පළමු රජ දරුවන් විසින් නියම කරන ලද ව්‍යවහාර යුක්ති නොකඩ කොට එම ලෙසම පැවැත්වීම නීති නම් වේ. ස්ත්‍රීලිංග පදයක් වන නීති යන්නෙන් නීතිය, ශික්ෂාපදය, පිළිපැදිය යුතු නියමය යන අර්ථයන් නිරූපණය කෙරේ. පාලනයට අවශ්‍ය ව්‍යවස්ථා උගන්වන විද්‍යාව වශයෙන් ද නීති යන්න විස්තර වේ. නීති යන්න පාලියෙහි හා සංස්කෘතියෙහි සමානව යෙදෙන වදනකි. නීති යන්නට :ධම්මසාධර්ම* මග පෙන්වීම, අනුශාසනාව, :ජප්පඵසජ්ඣ* සිරිත, ආභාසය, :ඤාමපඵ* වර්ශාව, පැවැත්ම වැනි පුළුල් පරාසයක අර්ථ විවරණයක් ද ඇත. නීති යන්නෙහි පර්යාය පදයක් වශයෙන් ශික්ෂා පදය දක්වේ. ශික්ෂා පද යනු විනය ප්‍රඥප්තීන් ය. විනය බුදුරදුන්ගෙන් පසුව ශාසනයේ ශාස්තෘවරයා වන බව බුද්ධ නියමය වේ. කුලලාකුල ධර්මතා අනුව සදාචාරය අතික්‍රමණය කරන අයට කර්මඵල අනුව දඬුවම් හිමි වන බව බෞද්ධ මතය යි.

ත්‍රිපිටක පාළිය, අට්ඨකතා පාළිය, ටීකා පාළිය හා ප්‍රකරණ පාළිය යනු පාලි සාහිත්‍යයෙහි ප්‍රධාන ශාඛා වන අතර පාලි නීති ග්‍රන්ථ ඇතුළත් වන්නේ ප්‍රකරණ පාළියට ය. එමෙන් ම පාලි නීති ග්‍රන්ථවල ඇතුළත් කරුණු සූත්‍ර පිටකාගත ධම්මපද පාළියෙහි උපදේශනවලට ද සමාන ය. ජාතක කතාවල ආභාසය පාලි නීති ග්‍රන්ථවලට ලැබී ඇති බව ද පෙනේ. පංචතන්ත්‍රය, හිතෝපදේශය ආදී සංස්කෘත උපදේශන සාහිත්‍යයෙහි ආලෝකය ද පාලි නීති ග්‍රන්ථවල දක්නට ලැබේ. පාලි නීති ග්‍රන්ථ බොහෝවිට තායිලන්තය, බුරුමය වැනි අග්නිදිග ආසියාතික බෞද්ධ රටවල ව්‍යාප්තව පවතී. නරදක්ඛදීපනී, සුන්තන්තනීති, වානකානීති, නීතිමඤ්ජරී, චතුරාරක්ඛදීපනී, ධම්මනීති, සුරස්සනීති, ලෝකනීති, මහාරහනීති, කවිදප්පණනීති යනු පාලි නීතිග්‍රන්ථ සාහිත්‍ය හොබවන කෘති කිහිපයකි. දේශපාලනය, ආර්ථිකය, විවාහය, අධ්‍යාපනය යන සෑම සමාජ ධර්මතාවයක් පිළිබඳ ව සදුපදේශයන් පාලි නීති ග්‍රන්ථවල ඇතුළත් වේ. පොදුවේ නීති ග්‍රන්ථවලින් මෙලොව යහපැවැත්මට අදාළ මෙන්ම පරලොවට අදාළ වන උපදේශයන් ද දක්වන බැවින් පාලි නීති ග්‍රන්ථ යනු උභයාර්ථ සාධනය සලසා ගත හැකි වැදගත් ධර්මෝපදේශ සපයන පාලි උපදේශ සාහිත්‍යය විශේෂයකි. පාලි නීති ග්‍රන්ථ සාහිත්‍ය පිළිබඳ ව විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක් සිදු කිරීම මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාවේ අරමුණ වේ.

ප්‍රමුඛ පද - නීතිය, විනය, බෞද්ධ නීතිය, පාලි නීති ග්‍රන්ථ සාහිත්‍ය